

Actrice Isa Hoes

‘Ik voel me vaak nog een meisje dat niks heeft meegemaakt’

Naast het verdriet over de dood van haar man Antonie Kamerling was er ook het verlangen om weer te leven, vertelt Isa Hoes. Ze heeft het gevoel dat de wereld nog voor haar openligt. “De echte Isa is een laatbloeier.” ▶

Tekst Marlies Kieft | Foto's Mariël Kolmschot

Isa Hoes (45)

werd bekend door haar rol als Myriam in de soap *Goede Tijden, Slechte Tijden*. Daarna speelde ze onder meer in de film *All Stars*, in de televisieserie *Rozengeur & Wodka Lime* en stond ze in theaterstukken als *De gelukkige huisvrouw* en *When Harry Met Sally*. Tot mei dit jaar is ze in het hele land te zien met het toneelstuk *Verlies*, bewerkt naar het gelijknamige boek van Nicci French. De actrice had bijna twintig jaar een relatie met Antonie Kamerling, die ook acteur was. Hij leed aan zware depressies en maakte in oktober 2010 een eind aan zijn leven. Isa schrijft een boek over haar leven met Antonie. Samen met hun kinderen Merlijn en Vlinder woont ze in Amsterdam.

gesignaleerd in de winkel

Last van opgeblazen gevoel of winderigheid?

Een opgeblazen gevoel of winderigheid kan erg vervelend zijn. Op zo'n moment helpt Rennie Deflatine: Rennie Deflatine is speciaal ontwikkeld om gasvorming in maag en darmen tegen te gaan. En verlicht hierdoor snel en effectief een opgeblazen gevoel of winderigheid.

Opgelucht verder dankzij Rennie Deflatine

Lees voor gebruik de bijsluiter. Rennie Deflatine: niet te gebruiken door nierpatiënten en patiënten die nierstenen hebben. KOAG nr.: 80-0912-1544

ZITMEUBELEN

NAAR UW MAAT EN SMAAK

Alle New City banken en fauteuils kunnen worden uitgevoerd:

- met zithoogte op maat
- met instelbare zitdiepte d.m.v. schuifzitting
- in verschillende rughogten

LAUSANNE

2 Zitsbank, in City-leder, € 1.849,- / in stof, vanaf € 1.549,-
Fauteuil, in City-leder, € 1.479,- / in stof, vanaf € 1.429,-

NEWSITY

Kwaliteit in maatwerk

Baarlo: Peters Interieurs B.V., (077) 47 73 553 **Barendrecht:** Burchthuys Wonen, **Breedenebroek:** Stroet Meubelen B.V., (0315) 65 17 86, **Coevorden:** Haverkort-Interieurs, (0524) 51 26 03, (010) 45 66 999, **Eindhoven:** Bakers Zitmeubelen, (040) 24 39 720, **Emmeloord:** Batjes Wonen, (0527) 61 35 25, **'s Gravenhage:** Offers Woonideeën, (070) 39 79 171, **Heiloo:** Rozing Wonen & Dromen, (072) 53 21 738, **Jubbega:** Blaauw Woonidee, H. B.V., (0516) 46 12 28, **Lemelerveld:** Wagenmans Wonen B.V., (0572) 37 12 73, **Oisterwijk:** Koois Kluytmans Interieurs, (013) 52 84 815, **Rogat-Meppel:** van de Belt Interieurwereld, (0522) 44 13 46, **Rotterdam:** Kosnova, (010) 22 01 177, **Ruurlo:** Meek's Meubelen Ruurlo, (0573) 45 33 49, **Schalkhaar:** Berghuis Kompleet Wonen, (0570) 62 27 37, **Sint Nicolaasga:** Jaring de Wolff, (0513) 43 17 89 **Vianen:** Sluys Wonen, (0347) 32 47 47, **Waddinxveen:** Gouwe Meubel, (0182) 61 77 05, **Zwolle:** Batjes Interieur B.V., (038) 42 18 260 **Bezoek ook onze site:** www.newsity.nl

‘Vroeger kon ik heel goed alleen spelen. Ik was het nakomertje van vier kinderen. Mijn broer Onno, die boven mij kwam, was al zes jaar ouder. We woonden in een groot, donker herenhuis met veel kamers, in een buurt waar niet veel kinderen woonden. Mijn ouders hadden een eigen zaak in meubelstoffering, ze waren actief in de politiek en hadden een druk sociaal leven. Daar stopten ze al hun tijd in. Ik was op mezelf aangewezen. Maar dat vond ik helemaal niet erg. In het huis kon ik heerlijk wegdromen, ik nam cassettebandjes op met Barbra Streisand en zong mee, nummerde mijn boeken en speelde bibliotheekje. Op mijn 10de had ik met een paar meisjes een toneelclubje en gaven we les aan peuters.

Mijn ouders hebben niet veel last van me gehad. Zelfs als puber was ik rustig en verantwoordelijk. Als ik om twaalf uur thuis moest zijn, was ik dat ook. Ik weet niet of dat karakter was of dat ik zag dat zij het al druk genoeg hadden. Dat laatste zou echt iets voor mij zijn; ik ben altijd goed geweest in me aanpassen aan mensen en situaties.

Mijn vader en moeder hebben de oorlog heel bewust meegemaakt. Mijn moeder had als Joodse ondergedoken gezeten. Het gezin is na de oorlog gelukkig wel herenigd, maar ze heeft ook veel familieleden verloren. Misschien waren mijn ouders daarom zo gehecht aan veiligheid in het leven. Je blies in hun ogen al snel te hoog van de toren of stelde je aan. Ik herinner me nog dat ik als kind een keer buikpijn had en mezelf hardop afvroeg: ‘Waarom zou ik toch buikpijn hebben?’ ‘Ach kind, jij bent altijd zo bezig met jezelf’, zei mijn moeder. Ja, dacht ik toen, maar als ik het niet doe, wie doet het dan?

Bij elk plan dat ik opperde, gingen ze op de rem staan. ‘Misschien word ik wel binnenhuisarchitect’, zei ik op een gegeven moment, want ik vond het wel leuk om mijn kamer in te richten. ‘Ja maar’, zeiden ze dan weer, ‘pas op, kijk uit.’ Begrijpelijk, vanwege hun achtergrond, ik neem het ze ook niet kwalijk. Ik nam alleen die rem over. Ga niet voor je droom. Ondertussen trok ik toch mijn eigen plan. Ik ging naar de toneelschool in Maastricht. Het eerste jaar was makkelijk; ik zat in een leuke groep en het spelen ging goed. In het tweede jaar zat ik tussen heel andere, behoorlijk bijdehante studenten en ik klapte

‘Als ik eenmaal iets besloten heb, ga ik er honderd procent voor.’

dicht. Ik werd bang om te spelen, trok me terug en stopte met de opleiding. Niemand die vroeg: ‘Wat is er gebeurd na het eerste jaar?’ Ze vonden me gewoon niet geschikt. Maar dat is het goeie aan mij: ik ga niet bij de pakken neerzitten. Hoe gekwetst en verdrietig ik de opleiding ook verliet, kort daarna solliciteerde ik bij een jeugdtheatergroep. Ik werd aangenomen, verhuisde naar Amsterdam en bloeide langzaam weer op. Mijn innerlijke drive deed het gewoon, haast ondanks mezelf. Ik kwam al snel terecht bij *Goede Tijden, Slechte Tijden*, speelde in *All Stars* en ook in toneelstukken. Ik had inmiddels een relatie met Antonie, ik had genoeg werk, vrienden, maar toch knaagde er iets. Een gesprek met een kennis, een wat oudere man, werd een keerpunt in mijn leven. Ik zei tegen hem: ‘Ik vind het toch raar dat ▶

‘Wat veel mensen niet weten is dat ik al zoveel verdriet had voor Antonies dood.’

ik niet meer werk heb.’ Hij zei toen: ‘Jij leeft met je voet op de rem.’ En dat was zo’n eyeopener. Het was waar. Ik was terughoudend, stapte niet de wereld in, hield mijn dromen klein. Dat had ik zo van huis uit meegekregen, ook al zat ik vanbinnen anders in elkaar. Vanaf dat moment liet ik los. Werkaanbiedingen stroomden binnen. Mijn nieuwe houding werkte ook door in vriendschappen. Tot die tijd had ik vrienden niet echt toegelaten, bang om gekwetst te worden. Op de set van de televisieserie *Rozengeur & Wodka Lime* zei ik tegen mijn collega Medina Schuurman: ‘Jou vind ik heel erg leuk.’ Ze schrok ervan. Ja, ik stak meteen wel heel erg mijn nek uit. Maar dat is Isa. Als ik eenmaal iets besloten heb, ga ik er voor honderd procent voor. Medina en ik zijn nog steeds heel goede vriendinnen.

Nu heb ik een huis gekocht. Dat ik dat heb kunnen betalen. In deze tijd. Ik ben zo trots op mezelf. Ik moet dat af en toe even herhalen, want voor ik het weet ga ik weer op in de dagelijkse dingen en vergeet ik ervan te genieten.

Geluk is sinds de dood van Antonie dubbel. Toen we een van de eerste keren naar het nieuwe huis toe reden dacht ik: ‘Daar gaan we lekker met z’n drieën wonen.’ Maar ineens schoot ik helemaal vol. ‘Verdomme, ik wil daar helemaal niet met z’n drieën wonen, ik wil met z’n vieren wonen.’ Onvoorspelbaar wanneer het verdriet komt. Want ik dacht dat ik bij de notaris wel emotioneel zou worden, maar daar zat ik weer met een grijns van oor tot oor.

Tweeënhalf jaar geleden is niks, het lijkt gisteren. Wat veel mensen niet weten is dat ik al zoveel ver-

driet heb gehad voor zijn dood. Me toen al zo alleen heb gevoeld. Ik kon niet praten over hoe slecht het met Antonie ging, hij schaamde zich daarvoor. We leefden heel geïsoleerd in onze boerderij. Ik was soms echt wanhopig; hoe moet ik dit aanpakken? Na zijn dood was er naast het verdriet het verlangen om weer te leven. Ik absorbeerde alles. Amsterdam, mijn vrienden, werk. Het hechte contact met mijn kinderen. Als we met z’n drieën televisie kijken en ze hangen tegen me aan, kan ik helemaal gelukkig zijn. Dat zeg ik dan ook: ‘Jee, jullie zijn echt de leukste kinderen van de wereld.’

Merlijn van 14 is door de dood van Antonie erg veranderd. Het was een stille, beetje norske jongen. Antonie was ook geen prater. Ik zei weleens tegen hem: ‘Je moet vrolijker zijn, want Merlijn ziet jou als voorbeeld.’ Tja, ik snapte ook wel dat hij niet wilde doen alsof. Nu is Merlijn opener. Hij deelt dingen met me, stelt vragen, heeft enorm veel humor. Vlinder van 7 is lief, intelligent, soms wat wankel.

Over haar maak ik me weleens zorgen. Alsof het verdriet om het verlies van haar vader te groot was. Zo groot dat ze een deur heeft dichtgedaan. Daar wil ik wel iets met haar mee doen, niet wachten tot ze 16 is en in therapie moet. Ik hou mijn kinderen scherp in de gaten als het gaat om kenmerken van depressie. Soms te scherp. Merlijn zegt weleens: ‘Ik mag van jou nooit chagrijnig zijn.’ ‘Je hebt helemaal gelijk, schat’, zeg ik dan, ‘dat spijt me heel erg.’

Troost en inzicht put ik ook uit gesprekken met een psychiater. Het gekke is dat ons eerste gesprek plaatsvond op de dag voor Antonies dood. Twee weken voor hij overleed, deed hij al een poging om een eind aan zijn leven te maken. Hij vertelde dat aan me. Ik, toch al oververmoeid, stortte in. Via de huisarts kwamen we bij een psychiater. Die diagnoseerde dat Antonie manisch-depressief was en er nog een lange weg te gaan was. ‘Dan heb ik ook hulp nodig’, zei ik, ‘over hoe ik hiermee om moet gaan.’ Een dag voor zijn dood had ik het eerste gesprek. ‘Hoe was het?’, vroeg Antonie nog. ‘Fijn’, zei ik. Het is later nog door me heen geschoten zou hij het afgevinkt hebben? ‘Nu heeft zij ook iemand bij wie ze haar hart kan luchten.’ Ik denk het niet. Iemand die zo graag dood wil, leeft in een tunnelvisie. De psychiater en ik zouden aanvankelijk praten over hoe ►

‘Het allermeeest hoop ik dat mijn kinderen hun eigen weg in het leven vinden.’

ik moest leven met Antonie, maar we gingen verder met het praten over hoe ik moet leven zonder hem. Maar we praten ook over andere dingen. Over mijn moeder, die vlak voor Antonie overleed. Ik heb bij haar dood nauwelijks kunnen stilstaan. De psychiater laat me zien wanneer ik mezelf of mijn situatie bagatelliseer. Laatst moest hij nog heel hard lachen. We hadden het over een eventuele presentatieklus. Ik zei: ‘Daar ben ik nog niet aan toe, want ik heb zo weinig levenservaring.’ Hij kon niet eens een antwoord geven. Het is gek, maar ik voel me vaak nog een meisje dat niks heeft meegemaakt. Het lot van het nakomertje? Maar ook: het gevoel dat de wereld nog voor me openligt. De echte Isa is een laatbloeier. Maar dat geeft niet, want ik word heel oud.

Straks hoop ik dat mijn boek dat ik aan het schrijven ben over mijn leven met Antonie ook bij andere mensen herkenning kan geven. Ik dacht altijd dat hij zich voor zijn depressies schaamde omdat hij bekend was, maar ik heb daarna van heel veel andere mensen over die schaamte gehoord. Het is een taboe om niet gelukkig te kunnen zijn. Ik kijk uit naar de toekomst; het enige waar ik angst voor heb is om dood te gaan. Vriendinnen om me heen die kanker krijgen. ‘Het kan niet, het kan niet voor mijn kinderen’, denk ik dan, ‘ik ben de laatst overgeblevene.’ Ik heb de drang om heel sterk en gezond te zijn, zodat me maar niets overkomt. Gelukkig worden mijn kinderen steeds groter en onafhankelijker. Ik hoop een leuk leven te hebben later. Ik roep nu

al tegen mijn vrienden: ‘Als we 65 zijn kopen we iets samen.’ Dan huren we gewoon een verpleegster. Het liefst wonen we dan in een cool huis ergens in de zon of in het centrum van Amsterdam, zodat je kinderen ook nog eens op bezoek komen. Ik zou het ook fijn vinden als ze graag bij me komen omdat ze mij gezellig vinden. Ik wil geen zeur worden. Ik zal ze vragen om me te corrigeren als ik vervelend word. Je kunt heel veel van je kinderen leren. Mijn generatie kan internet net aan, terwijl mijn kinderen een heel fatsoenlijk gesprek voeren terwijl ze tegelijkertijd berichtjes met hun telefoon versturen en op PlayStation zitten.

Ik verheug me erop dat het me over tien jaar niets meer kan schelen hoe ik eruitzie, als dat zo is tenminste. Het zou best rustig zijn als ik me niet meer hoeft af te vragen of ik niet te dik word. Aan de andere kant zie ik soms mooie voorbeelden van stijlvolle oudere vrouwen op straat. On-Nederlands haast. Ik denk dat ik mezelf wel graag goed zou willen blijven verzorgen, al zie ik er nu ook regelmatig uit als een slons. Het allermeeest hoop ik dat mijn kinderen hun eigen weg in het leven vinden. Ik zeg weleens tegen Merlijn: ‘Uiteindelijk zit er in jou een stemmetje, dat weet je misschien niet eens, waarnaar je moet gaan luisteren. Een stemmetje dat misschien enthousiast reageert op wat iemand zegt of juist niet.’ Ik heb me daar vroeger alleen in gevoeld. Mijn ouders vertelden me wat goed voor me was. Maar het stemmetje zit alleen in jou. En je kunt het haast niet verpesten. Want wat je echt wilt, komt er vanzelf uit. Ik ben daar zelf een leuk voorbeeld van.” ■